

Soạn bài: Người trong bao (Sê-khốp)

Hướng dẫn Soạn bài: Người trong bao (Sê-khốp)

Câu 1: Hình tượng "Người trong bao" - nhân vật Bê-li-cốp.

a. Chân dung Bê-li-cốp

- Cách ăn mặc: đi giày cao su, cầm ô khi trời đẹp, mặc áo bành tô, đeo kính râm, lỗ tai nhét bông ...

- Đặc điểm: Tất cả đều đề trong bao

=> kì quái, khác người, lập dị

b. Tính cách Bê-li-cốp

- Có khát vọng kì dị, mãnh liệt: Thu mình vào một cái vỏ, tạo ra cho mình một thứ bao để ngăn cách ...

- Nhút nhát, ghê sợ hiện tại nhưng lại ca ngợi tôn sùng quá khứ: say mê và ca ngợi tiếng Hi Lạp.

- Máy móc, giáo điều, rập khuôn: phản ứng việc đi xe đạp của 2 chị em Va-ren-ca, thói quen trong quan hệ đồng nghiệp.

- Cô độc, luôn lo lắng và sợ hãi

- Luôn luôn thoả mãn và hài lòng với lối sống cổ lỗ, hủ lậu, kì quái của mình

=> Hèn nhác, cô độc, máy móc, giáo điều, thu mình trong bao và cảm thấy an tâm sung sướng, mãn nguyện

- Lối sống ảnh hưởng dai dẳng, mạnh mẽ đến lối sống và tinh thần của mọi người

- Bê-li-cốp là điển hình cho một kiểu người, một hiện tượng xã hội đã và đang tồn tại trong cuộc sống của một bộ phận trí thức Nga cuối thế kỉ XIX. Hắn không phải là một cá nhân quái đản mà là con đẻ của chế độ phong kiến chuyên chế đang phát triển mạnh trên con đường tư bản hóa ở nước Nga cuối thế kỉ XIX.

Câu 2: Cái chết của Bê-li-cốp bất ngờ nhưng tất yếu, hợp với tính cách hắn.

Việc hắn bị Kô-va-len-cô đẩy ngã xuống cầu thang đã bị Va-ren-ca nhìn thấy (chẳng ra thể thống gì), Va-ren-ca còn "cười phá lên", "cười âm vang, lạnh lót". Điều kinh khủng nhất đối với hắn là sẽ biến thành trò cười cho thiên hạ mà trước hết là tiếng cười của Va-ren-ca. Hắn chết và hắn được nằm trong quan tài - "Cái bao" bền vững nhất, đó là khát vọng mãnh liệt - kì dị cả đời Bê-li-cốp.

- Khi Bê-li-cốp còn sống mọi người sợ hãi, căm ghét, bị ám ảnh. Khi hắn chết mọi người cảm thấy nhẹ nhàng, thoải mái. Nhưng chưa được bao lâu cuộc sống lại diễn ra như cũ nặng nề, mệt nhọc, vô vị, tù túng.

Từ đó nhà văn muốn nói đến tác động dai dẳng, nặng nề, của kiểu người Bê-li-cốp, đã ám ảnh đầu độc bầu không khí trong sạch, làm kìm hãm sự tiến bộ của xã hội nước Nga đương thời. Nhà văn muốn thức tỉnh mọi người "không thể sống như thế mãi được".

Câu 3: Ý nghĩa tư tưởng - nghệ thuật của hình ảnh "cái bao".

- Nghĩa đen: Vật dùng để đựng có hình túi hoặc hình hộp, là vật dụng quen dùng của Bê-li-cốp.

- Nghĩa bóng: Lối sống và tính cách của nhân vật Bê-li-cốp.

- Nghĩa biểu trưng: Lối sống thu mình, hèn nhác, ích kỉ cá nhân, hủ lậu ... đã và đang tồn tại làm ảnh hưởng đến một bộ phận không nhỏ ở nước Nga => giá trị phê phán.

- Ý nghĩa phổ quát: Cả xã hội Nga thời điểm đó cũng là cái bao khổng lồ trói buộc, ngăn chặn sự tự do của con người => sức mạnh tố cáo.

=> Cái bao là biểu tượng giàu ý nghĩa là sáng tạo nghệ thuật độc đáo của tác giả.

Câu 4: Những đặc sắc về nghệ thuật.

- Ngôi kể: Nhân vật trong truyện đồng thời là người kể chuyện ở ngôi thứ nhất (Pu-rơ-kin). Tác giả giữ ngôi thứ ba kể lại câu chuyện của Pu-rơ-kin. Tăng tính chân thật, khách quan cho câu chuyện.

- Giọng kể trầm tĩnh, bình thản, khách quan nhưng bên trong đầy trăng trở, bức xúc.

- Xây dựng nhân vật vừa cụ thể vừa khái quát, tính cách nhân vật kì quái mà vẫn chân thực.

- Hình ảnh "cái bao", câu nói lặp đi lặp lại của nhân vật "Nhỡ lại xảy ra việc gì thì sao". Có giá trị nghệ thuật cao.

Câu 5: Trao đổi, thảo luận về ý nghĩa thời sự của truyện "Người trong bao".

- Lối sống trong bao vẫn tồn tại trong xã hội ngày nay trong học

đường (ở một số cá nhân): hèn nhát, ích kỉ, giáo điều, hèn hạ trước quyền lực.

- Các bạn cần bày tỏ thái độ, tình cảm:

+ Phê phán, chỉ trích, không đồng tình với lối sống đó.

+ Xác định lối sống lành mạnh, chan hòa với mọi người, sống theo chuẩn mực văn hóa, đạo đức của cộng đồng hiện đại.

II. Luyện tập

Câu 1: HS tự nhập vai Bê-li-cốp để kể lại truyện ngắn Người trong bao bằng cách xưng "tôi".

Câu 2: không nên thay nhan đề Người trong bao bằng các nhan đề đã cho, vì nhan đề này giàu hình ảnh, vừa mang tính khái quát lại vừa gây ấn tượng sâu sắc.

Câu 3:

- *Con óc nằm co.*
- *Nhát như thỏ đế.*
- *Rùa rụt cổ.*
- *Co vùi rụt cổ.*
- ...